

Gry i zabawy przeciw agresji

Data dodania: 2009-07-17 19:31:31

Autor: Beata Potapiuk

Propozycja skierowana jest do wychowawców i pedagogów, którzy mogą wykorzystać zamieszczone treści do pracy z uczniami w wieku gimnazjalnym. Celem zabaw jest rozładowanie napięcia oraz integracja w grupie.

Zachowania agresywne mogą przejawiać się w 3 głównych formach:

1. W formie izolowania się, nie patrzenia na siebie nawzajem, wzajemnego unikania się, nie odzywiania się do siebie, trwałego zerwania wszelkich stosunków itp.
2. W formie „demonstrowania” aktywnego okazywania swego niezadowolenia przez gesty, miny, wyrzuty i wymówki, mniej lub bardziej przejryste aluzje.
3. W formie ataku, agresji polegającej na czynnościach zmierzających do zaszkodzenia danej osobie, osłabienia jej, sprawienia bólu.

Pojawienie się zachowań agresywnych może być wynikiem mimowolnego naśladowania agresywnych zachowań innych osób, z którymi dana osoba się spotyka.

Może też być narzędziem, sposobem umożliwiającym osiągnięcie celu np.: chłopiec potrzebujący pieniędzy, wymusza je od innych dzieci grożąc im pobiciem, zaś w razie oporu realizuje swoje groźby, czy dziecko, które grozi rodzicom, że w razie odmowy spełnienia jego żądań zniszczy określony przedmiot lub popełni samobójstwo.

Głównym źródłem uwarunkowań jest rodzina. Rodzice są pierwszymi osobami uczącymi i wychowującymi dziecko. Stosują przy tym skomplikowany system kar i nagród, mających ukształtować u dziecka określone formy prawidłowych zachowań, a zahamować inne uznane przez nich za niepożądane. W przypadku, gdy rodzina nie spełnia właściwie wszystkich swoich funkcji dochodzi do zaburzeń, które manifestują się agresją.

Świadome, ukierunkowane przewycięzanie pedagogicznymi środkami agresji i wybuchów złości jest niezwykle potrzebne. Nie może to być jednak tzw. odzwyczajanie dzieci od ich wyrażania, gdyż agresja jest stanem wysokiego napięcia, którego nie wolno „połykać”.

Do przewycięzania agresji mogą służyć niektóre zabawy i ćwiczenia interaktywne, gdyż wówczas można nadać agresjom określoną formę. Gry i zabawy można podzielić na kilka grup w zależności od celu jakim mają służyć;

1. Dostrzeganie agresywnych uczuć i ich wyróżnianie;

- **Zabawa „Kiedy jestem wściekły”**

Grupa siedzi w kole. Dzieci wypowiadają po kolei swoje imię i pokazują, co robią, kiedy są wściekłe, np.: - Nazywam się Karolina. Kiedy jestem wściekła robię tak: lewą ręką wykonuje taki ruch, jakby chciała uderzyć.

- Nazywam się Maciek, kiedy jestem wściekły robię tak: prawą nogą wykonuje taki ruch, jakby chciał kopnąć, itd.

Zadanie będzie nieco trudniejsze, kiedy przeprowadzimy je na sposób „pakowania walizki”, to znaczy każde dziecko musi powtórzyć wszystkie imiona i wyrażanie złości swoich poprzedników, zanim powie jak się samo nazywa i doda, jak przebiegają u niego napady złości. Ćwiczenie to może być zostać dołączone do zabaw na zapoznanie lub jako wprowadzenie do tematu „Złość i agresja”.

- **Zabawa „Denerwuje mnie u ciebie”**

Każde dziecko ma możliwość powiedzenia drugiej osobie w spokoju swojego krytycznego zdania na jego temat. Skarga rozpoczyna się od słów: „Jesteś naprawdę w porządku, ale denerwuje mnie u ciebie...”. Dziecko, do którego skierowana jest ta wypowiedź nie może się usprawiedliwić, lecz musi za każdym razem odpowiedzieć: „Dziękuję ci bardzo, że mi to powiedziałaś”. Ćwiczenie to najlepiej udaje się w kręgu. Jedno z dzieci zbiera się na odwagę i zaczyna.

Wstaje i podchodzi do tego uczestnika, któremu chciałoby coś powiedzieć, na przykład: „Beatko jesteś naprawdę w porządku, ale denerwuje mnie u ciebie, że zawsze chcesz przebywać z Jolą, która jest przecież moją przyjaciółką”. Beata odpowiada: „Dziękuję ci bardzo, że mi to powiedziałaś. Następnie wstają kolejne dzieci, które chcą wyrzucić z siebie złość na inne dzieci. Dopiero wtedy cała grupa ma możliwość porozmawiania na temat swoich uczuć i doświadczeń, zdobytych w trakcie ćwiczenia. Jak czujemy się kiedy jesteśmy atakowani, a nie wolno się nam bronić? Jak czują się dzieci, które nie wzięły aktywnego udziału w zabawie?

Warunkiem przeprowadzenia tego ćwiczenia jest zaufanie wśród członków grupy. Ważne jest, by stosować je ze szczególną ostrożnością.

2. Rozpoznawanie przyczyn wściekłości i agresji

- **Zabawa „Wściekłe skojarzenia”**

Każde dziecko pisze na swojej kartce papieru słowo „wściekłość” i zatacza wokół niego koło. Potem pisze ze wszystkich stron wszystkie skojarzenia, to znaczy wyrazy w dowolnej formie, które tylko przychodzą mu do głowy, na przykład: nauczyciel, uderzać, bicie serca, itp. Następnie wspólnie przyglądamy się indywidualnym skojarzeniom do wyrazu „wściekłość” oraz jeżeli zgłoszone zostanie przez grupę takie życzenie, wyjaśniamy je i porównujemy. Uczestnicy mogą również wspólnie wykonać podobną „mapę złości” na dużym arkuszu papieru lub na gazetce ściennej. Mapa może być

stopniowo uzupełniana; za każdym razem, gdy któremuś z dzieci przyjdzie do głowy nowe skojarzenie, na przykład w wyniku danej sytuacji grupowej, nanosi je na „mapę złości”.

3. Uczymy się lepiej rozumieć siebie samych i innych ludzi

• Zabawa „Znajomość ludzkich charakterów”

Wszyscy otrzymują kartkę papieru, na której narysowane zostały wcześniej kontury ludzkiego ciała. Do tego szkicu każde z dzieci dorysowuje to, co uważa za najbardziej charakterystyczne u siebie samego, na przykład:

- język, jeżeli jest ona szczególnie dowcipne lub gadatliwe;
- uszy, jeżeli potrafi dobrze słuchać innych;
- zamknięte oczy, jeżeli często zdarza mu się śnić na jawie;
- serce, jeżeli jest osobą szczególnie współczującą innym;
- pięści, jeżeli zawsze chce się bić;
- itd...

Figury, którym w ten sposób nadany został charakter i które otrzymały nowa „duszę” przymocowane są do ściany w dobrze widocznym miejscu, a grupa próbuje odgadnąć, która z nich należy do poszczególnych uczestników. Które z dzieci było szczególnie trudne lub szczególnie łatwe do „przejrzenia na wylot”? Czy grupa odkryła u pojedynczych osób jakieś nowe zdolności bądź cechy charakteru?

• Zabawa „Pokrewieństwo dusz”

Wszystkie dzieci wkładają do worka jakiś osobisty przedmiot,...

Dostęp do pełnej treści możliwy po zalogowaniu.

Literka.pl Literka.pl